1945 оной февралиин 28
СРЕДА
№ 40 (4676)
Сэн 20 мүн.

Бүхы оронуудай пролетаринар нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

СССР-эй Совнаркомдо ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

...үргэлжэл. Экиниинь «Б-М. Үнэнэй» 1945 оной февралиин 27-ой номерто).

...колхоз ба совхозуудай полинууд дээрэ хабарай һайнуһа бариха ябадалые үргэнөөр эмхидхэхэ;

...намарай пар, хара пар дээрэ, мүн тэрэшэлэн намар... хойшо хахалагдаагүй, пропашной культурые тари... участогууд дээрэ 1—2 дахин борнойлго хэжэ, хүрь... 1—2 сантиметрһээ доошо бэшээр гандахагүйгөөр ...ллгаха.

...ьһыень гүйхэнөөр 3—5 сантиметр гүнзэгытөөр ха... 1—2 дахин лущени хэжэ бамбайлган хабарай ...лгада орохо, мүн тэрэшэлэн парта хэрэглэгдэхээр ...лагдаһан участогууд дээрэ хабарай түрүүшын үдэр... шинтыень бариха.

...итыень хадагалха ба буртаг үбһыень үгы хэхэ ... болбол ургасын түлөө тэмсэлэй нэгэн шухала ...э ябуулга болохо тула даа, газарай хүрьһэнэй ха... зэргээр газарай шинтые барихын тула бии ... бүхы трактор ба унаа моридоо хэрэглэхэ;

...колхоз, МТС болон совхозуудай трактор ба моридоор ... элдүүрилдэг (лущильник, дисково борной, шэнии... лаут, культиватор, храпачууд, урта түмэр шүдэтэй ... борнойнууд гэхэ мэтэ) үргэн дарасатай багажа ... саг болзор соотоо заһабарилгые хангаха ... ябуулгануудые хэхэ ба нютагай ажаүйлэдбэриин ...тинуудта, МТС, МТМ, совхоз ба колхозуудай ...уудта хүрьһые бамбайлтан лущени хэлэг шэнэ ...замсэлтүүдые [illegible]рилха, һөрөөн хэжэ ба бү... [illegible]

...дэһалиг шэрхи бог үбһэ, үрмэдэһэ (ныргэ, осот ...ад) ургаһан полинне хабар түрүүшын ... гүнзэгытөөр хахалха. Үрдишалан лущени ...эн, бамбайлгаһан полинууд дээрэ, хэрбээ тара... ...дэһалиг шэрхи бог үбһэ, үрмэдэһэн, мүн нэгэ ... бог үбһые (овсюг ба бусад) гаралгүй байгаа ... тарилгые шамтуулха зорилготойгоор 10—12 ...етр гүнзэгытөөр һүүлэй элдүүрилгэтэйгөөр хахалжа ..., тиин хахалһанайнгаа һүүлээр борнойлго үнгэр... бэшье, үрдишалан лущени хэжэ бамбайлгантүй ...10—12 сантиметр гүнзэгытөөр хахалха ябадалые ...;

...ин гасуур районуудай колхоз болон совхозуудта ...игөө хүсөөр ганга жалгануудые, жэжэхэн гол ...уудые боожо, хуушан прудуудые сэбэрлэжэ уһа... байгуулха ба хаана боломжотой газарнуудтань ... бүхэндэ 5—15 гектар хэмжээтэйгээр уһалха ...туудые эмхидхэхэ, тэрээн дээрэнь хартаабхын ...ой тарилгые, овощь болон бусад хүдөө ажалай ...ануудые тарюулха, тиин водоёмуудые байгуулха ...й даалтабаринуудые район ба колхозуудта тог...

...оветскэ, партийна ба газартаряалангай органуу... ...лгалха гэбэл:

...ибиирин, Уралай ба Казахска ССР-эй хойто об... ...удай бага сага гандадаг районуудһаа бэшэ, зүүн ... болон гандадаг ба бага сага гандадаг районууд... тус участогууд дээрэхи хүрьһэнэй гүйсэд болбо... дарыдань хабарай хахалалга ба борнойлолго хоё... ...ендю забһар гаргангүй ба баһа хабар таридаг ...эо ба хабар таридаг бэшэшье эртын культура... таряхала улааруулантүй намарай пар дээрэ та... үрдахи хүрьһэнэй бэлэдхэл хэжэ тариха гү, али ... хахалалта ба тарилга хэжэ. Энээнһээ гадна, ...игтэй нойтон дээрэһээ түрүүндэ байһан участо... ...эрэ шииг нойто бариха ябадал үргэлжэлхэ;

...ибирь, Уралай болон Казахстанай хойто обла ть... ... намарай пар дээрэ нойто апрель соо бариха... ...ай һарада хахалагдаха участогууд дээрэ шииг ...ахын тула бүхы хэмжээнүүдые абаха. Майн ...дю дүүргэхын тула хабар таридаг шэниисын, ...түрүүн оройн сортнуудай шэниисын тарилгые ...н һүүл багта тарижа эхилхэ. Эдэ районуудта ...тарилгые майн хоёрдохи декадаһаа тарижа эхил...

...саар, зэрлиг улаабаар, үмэлэһөөр болон үрһэнэй ...бог үбһэнүүдээр дарагдаһан участогуудаа дээ... ...айһан районуудта эртэ хабарай хахалалтын урда зөөлэрүүлгын һүүлдэ һөөг үбһэнэй ехээр ургажа гараһан дарыдань май һарада хахалха ба удааруулангүй тарилгаа хэжэ эхилхэ;

Үндэһэлиг шэрхи ба бог үбһэ үрмэдэһэтэй участогуудаа хабартаа эгээн түрүүн нормальна гүнзэгытөөр хахалха;

в) оройн тарилга хэжэдэ ургажа үрдидэгтүй гү, али хүйтэндэ дайрагдашадаг Сибириин, Уралай болон Хойто Казахстанай районуудта хабарай тарилгые нюниин 10-һаа хойшолуулангүй гүйсэд дүүргэхэ.

4. Намар тариһан ургасын хойноһоо хабарай сагта һайн харууһалта хангаха, тарилгаа борнойлхо, тэрэнэй подкормко хэхэ, баһа тарилгые бог үбһэнһөө сэбэрлэхэ; эдэ хэмжээ ябуулгануудые хабарай тарилгын хүдэлмэриин түсэбтэ оруулха.

Һалхинда сохюулдаг полинуудтай Сибирь ба Хойто Казахстанай хээрэ талын районуудаар хадагдаһан таряанай газар дээрэ намарай таряае тарихадаа борнойлхогүй, гэбэшье намарайнгаа ургаса таряае хабартаа плангаяа үрмэдэһэнһөө һалгаажа сэбэрлэхэ.

5. Тарилтын, плангаяа пропашной культурануудай хойноһоо харууһалгые һайжаруулха хэрэгтэ тусгаар анхаралаа табиха, пропашной культурые тариһан газарайнь элдүүри һайнаар ябуулха ба бог үбһыень түүхэ хүдэлмэридэ городһоо ба аймагай центрһээ хүдэлмэри хэжэ шадаха зониие болон залуушуулые эльгээжэ, колкоз ба совхозуудта туһаламжа үзүүлхэ.

6. Үтэгжүүлгые һайнаар хэрэглэхын хулада республика, хизаарай, областиин ба районой советскэ, партийна ба газартаряалангай органуудые уялгалха:

а) техническэ ба ... культуранудта, хартаабхада, ороһото культурануудай үрһэнэй участогуудта болон намарай таряанай парта эгээн түрүүндэ хэгдэхэ наг шабхэ, шабхын шүүһэ, үнэһэ, шубуунай аргал ба бусад үтэгжүүлгэнүүдые дүүрэн хэрэглэхэ ябадалые хараалаа абажа үтэгжүүлхэ газараа дурсажа, 1945 ондо хэгдэхэ нютагай үтэгжүүлгэ колхоз бүхэндэ үнгэргэхэ түсэб табиха;

б) үтэгжүүлгэ хэхэдэ торфые үргэнөөр хэрэглэхые ба торфые наг шабхэ, тэрэнэй шүүһэн, фекали болон бэшэ үтэгжүүлгэнүүдтэй холижо, ужеехэ ябадалые торфото намаг шадар һууһан колхозуудта эмхидхэхэ;

в) ажаүйлэдбэриин ба городой зовой хаяһан үтэгжүүлжэ болохо юумые хэрэглэхэ ба эдэ үтэгжүүлгэнүүдые абаашахадань колхозуудта городой транспортаар туһалжа байха;

г) сельхозснабай, станциин ба пристаниин дэргэдэхи пунктнуудай складуудһаа минеральна үтэгжүүлгэнүүдые зөөжэ абаашаха ба тэдэниие түрүүшын ээлжээндэ техническэ культурада ба уһалдаг газарнуудта хэрэглэхэ ябадалые хангаха.

7. Хабарай тарилгын эхилхын урда тээ колхоз бүхэндэ культура культураарнь тогтооһон хэмжээгээр үрһэнэй участогуудые таһалжа, эдэ участогуудые звено звенодо даалгаха, үгтэһэн энэ үрһэнэй участогууд дээрэ намарай гү, али зунай парта агротехническэ эрхим болзорнуудта тарилга хэжэ үндэр агротехникэ хэрэглэхэ, мүн тэрэшэлэн үрһэнэй участогуудай ургасын хойноһоо зохистой харууһалха хэхэ ба таһалжа үгтэһэн үрһэнэй участогуудта актнуудые зохёохо тушаа СССР-эй Наркомзем, советскэ, партийна ба газартаряалангай органуудые уялгалха.

Колхозуудай үрһэнэй участогуудай зүбөөр таһалагдаһанай ба тогтоогдоһон агротехникэ ябуулжа байһанай түлөө харюусалгые районой газарай таһагай агроном—семиноводой ба колхозуудай түрүүлэгшэнэр харюусаха байна.

8. 1945 он соо севооборотой бүхы колхозуудта полиин хилэ ба хилын тэмдэгүүдой байһаниие байра дээрэнь ба тариха гэһэн түсэбтөө тааруулжа культуранууды кэрээргэ тарижа байһаниие шалгаха.

Севооборотуудта оронгүй колхозуудта ба орохо түсэбгүй гү, али 1944 ондо тэрэ түсэбөөрөө ёһоор таарууля тарилга хэгдээгүй газарнуудта севооборотуудта орохо түсэб зохёохо гү, али тодорхойлхо, мүн тэрэшэлэн полинуудай хахалагдашаһан хилэнүүдые ба үгы болгогдоһон хилын тэмдэгүүдые һэргээхэ.

9. Севооборотуудта түргэнөөр орохын ба тэрэ хэрэгтэ академик Вильямсын һайшааһан бобово ба залаата олон жэлэй ногоонуудые холижо тарихые үргэнөөр хэрэглэхын тула, ойрын 2—3 жэлнүүдтэ колхозууд ба совхозууд севооборотуудтай ногоонуудай полиие өөрынгөө үрһөөр дүүрэн үрһэлүүлжэ шадахаар 1945 онһоо эхилжэ колхоз ба совхоз бүхэндэ олон жэлэй ногоонуудай үрһэ абаха тарилгые хангаха. Олон жэлэй ногоонуудай агротехникые шудалха, үбһэнэй ба ногоонуудай үрһэнэй үндэр ургаса абаха ба севооборотуудта бүри түргэнөөр орохо хэрэгтэнь колхозуудта агротехническэ туһаламжа үзүүлтые эмхидхэхэ. 1945 ондо хабар ногооной ургажа байхын эхиндэ колхозуудта ба совхозуудта олон жэлэй ногоонуудай талмайһаа үрһэ абаха эрхим һайн ногоотой участогуудые таһалжа, һайнаар харууһалха хэрэгтэй, тиин нютагай үндэр ургасатай ногоонуудые ба олон жэлэй ногоонуудай һайнаар үбэлжэдэг сортнуудые илгажа, үрһэндэ абаха хэрэгтэ тусхай анхаралаа табиха.

10. ССР Союзай Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол тарилгын газар талмай ба хабар таригдаха шэниисын ургасые тон богони болзорнуудта сэрэгэй урдахи хэмжээндэнь хүргэхэ гэһэные Зүүн урдахи, Уралай, Казахстанай ба Сибириин районуудай республиканудай совнаркомуудай, хизаарай ба областиин исполкомуудай, компартиин ЦК-гэй, партиин обком ба крайкомуудай гол зорилго болгон табилад, 1945 ондо тогтоогдоһон ёһоор яровой шэниисын тарилгые заабол дүүргэхын тула хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүдые абахыень уялгална.

11. Хабар таригдаха шэниисын тарилгые түргэнөөр һэргээн болгохо зорилготойгоор 1945 ондо мүнөө байһан [illegible] таригдаха шэниисын урдахи участогуудые [illegible] Куйбышевскэ, Пензенскэ, Саратовскэ, Сталинградскэ, Тамбовскэ, Ульяновскэ, Кемеровскэ, Курганскэ, Новосибирскэ, Омскэ, Томскэ, Тюменскэ, Иркутскэ, [illegible], Челябинскэ, Читинскэ болон Чкаловскэ областьнуудай, Алтайскэ, Хабаровскэ ба Красноярскэ хизаарнуудай, Башкирскэ ба Татарскэ АССР-нуудай, Казахска ССР-эй колхозуудта зүбшөөрхэ.

12. Хабар таригдаха шэниисын тарилга хадаа түрүүшын ээлжээндэ шэнэ ба удаан амарһан газарнуудые пар ба намарай пар болгон хахалжа, дахин элдэжэ тарихаа, олон жэлэй ногоо тарихаар намар хахалагдаһан газарта, тэрэшэлэн сэбэр парта хэгдэһэн намарай таряанай үзүүртэ тариха гэжэ тогтоохо.

Колхозуудта ба совхозуудта хабар таригдадаг шэниисые намарай парта ба парта таридаг болгохо ябадалые ойрын 2-3 жэлэй туршада соо хангахыень СССР-эй Наркомзем, СССР-эй Наркомсовхоз, хизаарнуудай (областьнуудай) гүйсэдхэхэ комитет болон республиканудай Совнаркомуудые уялгалха.

Июлиин 15-һаа хойшо бэшэ дүүргэхэ хараалтайгаар зүүн районуудта намарай культуранууд болон хабар таригдаха шэниисэдэ хэрэглэгдэхэ парые хабарай тарилгые дүүргэмсээр эхилхэ гэжэ тогтооха.

Хабарай тарилгаһаа трактор болон мори унаануудай сүлөө болоһо байхын зэргээр, пар хахалалгые тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхын түлөө зохихо тоотой тракторнууд болон унаанай хүсые пар хахалалгада табиха ябадал хангахыень республиканудай Совнаркомууд, хизаар ба областьнуудай исполкомуудые болон МТС-үүдэй директорнуудые уялгалха.

13. Гречухын ургасые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор нютагуудтахи советскэ, партийна ба газартаряалангай органуудые уялгалха гэбэл: гречуха тарилгада таһа агдаһан участогууд дээрэ тарилгын урда тээ хүрьһыень зүбөөр элдүүрилхэ ябадалые хангаха тушаа, мүн эртын болзорто искровно борнойлолго, намарай парай культивацилга, хабарай хахалалга үнгэргэхэ ба гречуха тарихаһаа урда нэмэлтэ культивации хэжэ, буртаг үбһыень үгы хэхэ тушаа тусгаар анхаралаа хандуулха. Хабар ба зунай үедэхи сагай уларилай таарамжатүй байдалһаа тарилгын ехээр гэмтээгдэһэн ябадалые зайсуулахын тулада гречухын тарилтые 2-3 болзорто үнгэргэхые колхозуудта һайшаан дурадхаха. Гречуха тариһан полинууд дээрэ зүгын үүрнүүдые абаашаха ябадалые колхозуудта үргэнөөр хэрэглэхэ.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

СССР-эй Совнаркомдо ба ВКП(б)-гэй ЦК-да

(Yргэлжэлэл. Эхиниинь I-дэхи нюурта).

IV. Хлопчатнигай ургасые дээшэлүүлхэ тушаа

1. Хлопчатнигай ургасые дээшэлүүлхэ хэрэг болбол бухы турша хэһэн хүдөө ажахын шанарые дээшэлүүлхэ эгээн шухала зорилго гэжэ тоолоод, хүбөн таридаг районуудай советскэ партиина ба газартаряаланай органуудые дооро заагдаһан агротехническэ хэмжээ ябуулгануудай дүүргэлтые хангаха гэжэ уялгалха гэбэл:

а) намарай пар болгон хахалагдаагүй ба тарихаар таһалагдадаһан полинууд дээрэ хабарай хахалаагые уялгата ёһоор хоёр дахин хэхэ, намарай пар болгон хахалагдаһан участогууд дээрэ хабар баһа дахин хахалжа, удаа тээнь ехэ хатуу хүрьһыень жэжэлэн элдэнэ;

б) бухы тарилгынгаа 80 процентһээ доошо бэшыень хүбөн тарихадаа тракторна сеялкээр 1945 ондо үнгэргэхэ, мүн тэрэшэлэн трактораар таригдаһан бухы талмай дээрэ тракторна культиваци хэхэ, тиихэдээ тракторнаар гү, али унаа моридоор хүнилэн хахалха ябадалые тарилгын поли дээрэ 40 процентһээ доошо бэшэ үнгэргэхөөр хараалха;

в) хүбөн тариһан бухы талмайнууд дээрэ саг болзор соонь эрхим һайн шанартайгаар отололго хэжэ газарай хүр һэнэй үрөжэлһөө үндэһэлжэ, гектар газар дээрэ 75—100 мянган ургасаһаа доошо бэшэ үдхэнөөр ошыень ургуулха;

г) хүбэнэйнгөө гаража байха үедэнь 4 дахин эрхим һайн шанартайгаар кетменнэ элдүүрилгэ ба 5 сантиметрһээ доошо бэшэ гүнзэгыгөөр культиваци үнгэргэхэ;

д) сэсэглэжэ байха үедэнь уһалха ябадалые имагта тогтоогдоһон нормоорнь үнгэргэжэ, уһалһанайнгаа һүүлээр хүрьһыень хатаахагүй, тиимэһээ хүбэнгэй рядай хоорондохи элдүүрилгые хүр һөнэйнь болбосоржо байха үедэ үнгэргэхэ, хүбэн тариһан газарай хүрьһэн хахал нормальна шиигтэй ба гүнзэгыгөөр бамб йлгагдаһан байлалта байлгагдаха. Хүбэнгые үлүү ехээр уһалха ябадалые усадхаха. Уһалалгын уһые арбилха зорилготойгоор саг болзор соонь уһалагдадаг газарайнгаа түсэблэлгэ үнгэргэхэ.

е) 1945 оной намар таригдаха хүбөнгэй бухы талмайда хүрэхэ намарай пар хахалалгые 25 сантиметрһээ гүйхэн бэшээр хахалха ябадалые үнгэргэхэ.

Союзна республикануудай Совнаркомуудай зуураршалгаар шухала хэрэгтэй болоо хадань хүбөн хабар тарихадаа, мүн тэрэшэлэн хоёр корпустай плугаар намарай пар хахалхадаа (гурбан корпусой орондо) горючи ябадалшалха нормыень 20 процент хүртэр дээшэлүүлхэ ябадалдань зүбшөөрэл үгэхэ эрхэ СССР-эй Наркомземдэ олгохо.

2. Каха-Калпакска АССР-эй, Узбекскэ ССР-эй Хорезмскэ областиин ба Туркменскэ ССР-эй Ташаузска областиин районуудаар люцерпын үрһэнэй ажахые һэргээн бодхоохыень Узбекскэ болон Туркменскэ ССР-нуудай Совнаркомуудые уялгалха.

3. Уһалаг газарнуудай мелиоративна байдалые үндэһөөрнь һайжаруулха, гэнтэ шүүрэн үһэн ургажа, намаглажаха ябадалтайнь тэмсэхэ, уһалалгын системые зүбөөр ашаглалые эмхидхэхэ ба уһалагдалаг газарые уһалжа тариха болон һуулгаха ябадалнуудые дүүрэнээр хэрэглэхэ зорилготойгоор, республикануудай совнаркомууд, хизаар ба областьнуудай исполкомуудые уялгалха гэбэл:

а) уһалалгын эхилхэ болтор уһалалгын, хаялгын болон коллекторнэ сетиие сэбэрлэхэ ба гидротехническэ тухеэрэлгэнүүдые һэргээн бодхоохо ябадалые хангаха;

б) апрелиин 1 хүртэр уһалалгын системэ бухэндэ ами аминдань нормонуудые болон хүдөө ажахын культурануудай уһалалгын, агротехникын ба ург сын хүрьһэнэйнь условиие хараадаа абажа болзорнуу ые баталха. Уһанһаа дээрэ байдаг районуудта уһалалгын нормонуудые доошолуулха ябадалые хараалха ба тогтоогдоһон нормонуудаа үгэ дүүгүйгөөр дүүргэхэ ябадалнуудтань хатуу шанга хяналта бэелүүлхэ.

в) уһа табиха тогтоогдоһон лимидүүдтэй зохилдуулан район болон колхозуудай хоорондын уһа хубаалта түсэбүүдые 1945 оной апрелиин 15-һаа оройтуулангүй баталха; уһанай ажахын органуудай хабаадалгатайгаар газартаряаланай органууд болбол колхоз ба совхозуудта уһа хэрэглэхэ түсэбүүдые 1945 оной апрелиин 15-һаа хойно бэшэ баталха;

г) уһалагдадаг газарнуудай мелиоративна байдалые б уһалуурида хэрэгтэй уһа үгэжэ шадаха хэмжээень харадаа абажа уһалбари хэхэ түсэбүүдэй үндэһэн дээрэ тогтоогдоһон лимидүүдээр каналнуудһаа уһа табижа байха.

4. СССР-эй Наркомзем болон СССР-эй госпланай ЦСУ-е уялгалха гэбэл:

а) уһалагдадаг газарнуудай ба тэрэнэй хүдөө ажахыда хэрэглэгдэдэгэйнь бүридхэл 1945 онһоо эхилжэ эмхид хэхэ;

б) уһалалгые үнгэргэлтын болон уһалагдадаг тарилганудай, уһалалгын, хаялгын болон коллекторнэ сетинүүдэй сэбэрлэлгын, системэнүүдые заһабарилха болон тухеэрэлгэнүүдэй тоосоое 1945 онһоо бии болгохо.

V. Сахарна свёклын ургаса дээшэлүүлхэ тушаа

Сахарна свёклын ургаса дээшэлүүлхэ ба тэрэнэй тарилгын агротехникые һайжаруулха ябадал хадаа свёкло таридаг районуудай советскэ, партиина ба газартаряаланай органуудай шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно гэжэ тоолохо. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол дооро дурсагдаһан хэмжээ ябуулгануудые дүүргэхыень республиканудай Совнаркомууд, хизаарай ба областьнуудай исполкомууд, компартинуудай ЦК-нүүд, ВКП(б)-гэй крайкомууд ба обкомуудые уялгалба:

1. Сахарна заводуудые ба свёкло бэлэдхэлэй пунктнуудые тойруулан 15 километрһээ холо бэшэ газарта фабричнэ сахарна свёклын тарилгые хэхэ, тиихэдээ свёкло таридаг колхозуудые хүдэлмэри ехэтэй бусад культуранудай тарилтаар үлүү ехээр ашангүйтөөр свёкло тариха газарые 20—25 километр хүртэр, зарим ушарта холо болгохо ябадалые гаргажа болоно.

2. Буртаг үбһэгүй эрхим һайн, схэнхилээ пар хахалхала үтэгжүүлэгдэһэн намарай тарилгануудһаа гараһан участогуудые сахарна свёклын тарилга хэхөөр үлдээхэ. Тиихэдээ сахарна свёклын тарилга намар хахалагдаһан бэлэн байһан газар дээрэ, хэрбээ тиимэ газарай дутуу байгаа хадань 20 сантиметрһээ гүйхэн бэшээр хабарай сагта һайнаар хахалагдажа элдэгдэһэн газар дээрэ заатагүй хэхэ болоно.

3. Сахарна свёклые саг болзор соонь тариха ба мүн тэрэшэлэн һуулгаһанай һүүлээр 10 хоногой турша соо прорывка хэхэ ябадалые хангаха. Уһалагдадаг газар дээрэ уһалха бүхэнэй һүүлээр ряд хоорондын газарые заатагүй бамбайлгажа 5—7-һоо доошо бэшэ дахин вегетационно уһалалга хэхэ.

4. Хабарай тарилга болтор колхоз бүхэндэ хэрэгтэй болохо хэмжээнэй нютагай үтэгжүүлгэнүүдые (наг шебхэ, үнэһэ, шубуунай аргалые) бэлдэжэ, тэдэниие свекло таридаг участогууд дээрэ зөөхэ ба мүн тэрэшэлэн сахарна свёкло тарихадаа бэлэн байһан ба зөөжэ асарагдаха минеральна үтэгжүүлгэнүүдые эгээн түрүүндэ хэрэглэхэ хэрэгтэй.

VI. Тоһолиг культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд тухай

1. Тоһолиг культурануудай ургасые дээшэлүүлхын зорилгоор республикануудай Совнаркомууд, область ба хизаарнуудай исполкомуудые уялгалха:

а) районууд ба колхозуудаар тоһолиг культуранудай тарилтые журамшуулха, эдэ районууд ба колхозуудые хүдэлмэри ехэтэй ондоо техническэ культурануудаар дэн ехээр ашажа болохогүй: тоһолиг культуранудай тарилтые һайнаар элдэгдэһэн газар дээрэ, нэн түрүүн намар хахалһан газар дээрэ, хэрбээ тэрэ газарай дуту байтаа хадань хабар һайнаар хахалагдаһан газар дээ[...] хэхэ хэрэгтэй;

б) тоһолиг культуранудай тарилтые агротехничес[...] эрхим болзорнуудта үнгэргэхэ ба наран сэсэг, клешев[...]на ба пропашной ондоо тоһолиг культуранудай р[...] хоорондын элдэлгые саг соонь хэхэ ябадалые хангах[...]

в) ами аминдаа хаража байхын тулада тоһолиг кул[...]туранудай тарилтые звеногой члеңүүдтэ тус тус[...] даалгажа үгэхэ ябадалые үргэнөөр хэрэглэжэ, хабара[...] тарилга хүртэр бригаданудта тоһолиг культурануда[...] тарилгые звено бүхэндэ даалгажа үгэхэ.

2. СССР-эй Наркомземые уялгалха гэбэл:

а) немецкэ эзэмдэлгэһээ сүлөөлэгдэһэн бухы рай[...]нуудта тоһолиг культуранудай талаар хэгдэхэ селе[...]ционно ба үрһэнэй ажахын хүдэлмэриие селекционн[...] ба опытно станцинууд дээрэ, мүн тэрэшэлэн райсемх[...]зуудта һэргээн бодхоохо ба союзай бусад районууда[...] селекционно ба опытно станцинуудта, райсемхозуудт[...] тоһолиг культуранудай сортто үрһэ ургуулха ябадалы[...] үргэдхэхэ;

б) наран сэсэгэй ехэ тоһо үгэдэг шэнэ сортнуудые ба мүн тэрэшэлэн горчицын, лён-кудряшай ба тоһоли[...] бусад культуранудай улам ехэ ургасатай шэнэ сор[...]нуудые хурданаар үсхэхэ ба нэбтэрүүлхэ ябадалые ха[...]гаха.

3. Тоһолиг культуранудай тарилтые дээшэлүүлхэ х[...]рэгтэ колхозууд ба колхозничуудай ехээр урмашахы[...] тулада:

а) СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК-тэй 194[...] оной майн 17-ой № 804 тогтоолой 8-дахи пункты горчица, соя, перилла, мак, арахис ба ляллеманци ту[...]шаа хэрэглэхэ, ондоогоор хэлэхэдэ горчицын соян, пе[...]риллын, магай, арахисай ба ляллеманцын нэгэ центне[...]рые орооһоной 2 центнертэ абажа, горчицын, соян[...] периллын, магай, арахисай ба ляллеманцын үрһые г[...]рэндэ орооһо уялгата ёһоор тушаалгын дүүргэлтэ[...] тооложо колхозуудһаа хүлеэжэ абаха.

«Гүрэндэ уялгата ёһоор орооһо тушаалтые дүүргэһэн[...] һүүлээр уялгата ёһоной тушаалгын ба контрактаци[...] ёһоор тушааһан горчицын, соян, периллын, мага[...] арахисай ба ляллеманцын центнер бүхэнэй түлөө [...] центнер орооһо Заготзерногой пунктнуудһаа колхозуу[...] үгэхэ;

б) 1945 оной ургасаһаа эхилжэ уялгата ёһоор ту[...]шаалгын тоһолиг үрһэ оруулхада ба мүн тэрэшэлэ[...] МТС-үүдэй натуро-түлбэридэ колхозуудһаа оролог тоһ[...]лиг үрһэнэй тогтоогдоһон, тоһо ба жмых үгэхэ туха[...] нормые колхозуудта хүсэнтэй болгохо.

4. Тоһолиг культурануудые болбосоруулан ургуулхы[...] тулада колхозуудые агрономическа талаар хангаха гэ[...]дайн сэрэгэй урда тээ бии байһан газарнуудые 1945 о[...] турша соо һэргээн бодхоохыень СССР-эй Наркомпищ[...]промые уялгалха.

1945 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ түсэбые дүүргэл[...] хадаа Улаан Армиие ба арад зониие элээ хоолоор, аж[...] үйлэдбэриие түүхэй эдээр хангаха хэрэгтэ советскэ [...] партиина организацинуудай, газартаряаланай органу[...]дай, колхозуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай, комм[...]нистнууд ба комсомолецуудай, агрономуудай, эрэгтэй [...] эмэгтэй колхозничуудай, хүдэлмэришэд ба албахаагш[...]дай шухалын шухала сэрэгэй ажахын зорилго боло[...] гэжэ ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет [...] ВКП(б)-гэй Централна Комитет тоолоно.

Москва, Кремль

Нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 1945 оной мартын 2-то 25 жэл болохо ойе хүндэтэйгөөр угтахын түлөө, шэн габьяата Улаан Армиингаа героическа илалтануудаар зоригжоһон, Улан-Удын городскэй электростанциин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болбол немецко-фашистска булимтарагшадые эсэслэн һалгаажа илалтын сагые ойртуулхые эрмэлзэн хүсэжэ, Улаан Армиин буу зэбсэг бүтээлгэдэ өөһэдынгөө нөөсэлгэһөө 20.000 түхэриг гүрэнэй банкда оруулба.

Түрэл нүхэр Сталин, манай иагаг Эхэ эроной зол жаргал[...] түлөө элүүр мэндэ һүүхыетн[...] хүсэнэбди.

ГЭС-эй директор СТРУГАЦКИЙ.
Парторганизациин секретарь БУХАЛЬЦЕВ.
Месткомой түрүүлэгшэ АЙЗИН.

Улан-Удэ город

ГЭС-эй директор нүхэр СТРУГАЦКИЙДА
Парторганизациин секретарь нүхэр БУХАЛЬЦЕВТА
Месткомой түрүүлэгшэ нүхэр АЙЗИНДА

Улаан Армиин буу зэбсэг бүтээлгэдэ 20.000 түхэриг суглуулһан Улан-Удын городской электростанциин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ минии ахадүүгэй амар мэндэ ба Улаан Армиин баясхалан хүргыт.

И. СТАЛИН.

ВКП(б)-гэй Обкомой пленум тухай

Информационно мэдээсэл

ралиин 25—26-да ВКП(б)-гэй обкомой тэ XIX пленум болобо.

П(б)-тэй Бурят-Монголой обкомой хүдэл- ухай» ВКП(б)-тэй ЦК-гэй тогтоол ба об- й партийна организациин зорилгонууд» асуудалаар ВКП(б)-гэй Областной комите- екретарь нүхэр А. В. КУДРЯВЦЕВАЙ й шүүгнаад зүбшэн хэлсэбэ.

ум болбол эмхидхэлэй асуудалнуудые шиидхэбэ гэбэл:

а) нүхэр А. У. ХАХАЛОВ һургуулида ошохо болоһонтойнь дашарамдуулан тэрэниие ВКП(б)-гэй обкомой хоёрдохи секретариин уялгаһаа ба бюрогой членһээ сүлөөлбэ;

б) ВКП(б)-гэй обкомой хоёрдохи секретарь ба бюрогой членээр нүхэр Б. Л. ЛУБСАНЗВЫЕ һунгаба.

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 26-ай оперативна мэдээн

ралиин 26-ай туршада ЗЕЛАНДСКА хахад дээрэ, КЕНИГСБЕРГһЭЭ баруун-хойгуур сэрэгүүд дайсанай ябган сэрэгүүд ба удай атакнуудые амжалтатайгаар суха- сохибо. КЕНИГСБЕРГһЭЭ баруун урдуур сэрэгүүд байлдаатайгаар ЗРНЕСТЧЕЛЬ- ОСТЕРВАЛЬДЕ, НАУССЕДЕН, ХАЙЛИГЕН- ННИТЦ гэдэг һуурин газарнуудые эзэл- ралиин 25-да КЕНИГСБЕРГЫН баруун- а баруун урда оршонуудта 69 немецкэ самоходно ехэ буу гэмтээгдэһэн ба дэһэн байна.

БРЕСЛАУГАЙ оршондо дайсанай хүреэлэгдэ- һэн бүлэглэлгые усадхаха байлдаанууд үргэл- жэлжэ, тэрэнэй ябаса дундуур манай сэрэгүүд 15 квартал эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ нютагай удхашанартай байлдаанууд ба тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд болобо.

Февралиин 25-да бүхы фронтнууд дээрэ 125 немецкэ танк үгы хэгдэбэ. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 31 самолёт унагаагдаа.

★★★

ун Пруссида Кенигсберг баруун-хойно дайсанай эрэгүүд ба танкнууд хэ- ин атакада ороод, нэгэ дээрэ амжалта туйлажа , нүгөө участок дээрэ удые хэбэ. Советскэ д болбол хүсэтэ буудал- лон контрсохилтонуудаар епүүдые гэдэргэнь хая- й позици дээрэ дайсанай урнүүд, бутасохигдоһон болон дайсанай буу зэб- лэбэ.

бергһээ баруун урдуур эрэгүүд немецүүдэй үсэд эргүүсэлтые нүгэ дара- н һуурин газарнуудые эрэнэй тоодо Эрнстфель- сейнэ харгынуудай үзэл Цинтен городой баруун- 23-дахи немецкэ ябган полкын рото командир амта плендэ абтаба хойшоо добтолжо ябаһан частьнууд, дайсанай нэ- лотнуудые эзэлбэ. Нэгэ 2.000 гаран гитлеровс- ехэ буу ба 200 гаран үгы хэгдэһэн байна. үү буляан абтаһан ба лендэ абтаба.

слауда манай сэрэгүүд город соо хүреэлэгдэһэн ые усадхаха байлдаа- хэбэ. Немецүүд халаал дые баррикаданууд ба лээ халхалаад, олон гэр хүсэтэ бүхэжүүлмэл болгонхой. Советскэ бүлэгүүд эдибхитэй- лаа дабшажа, гэр гэр ойно хойноһоон неме- сэбэрлэнэ. Илангаяа гын талмайн түлөө үсэд шанга байлдаанууд болоо. Манай ябган сэрэгшэд, сапёрнууд ба артиллеристнууд талмай дээрэ бүхэжэһэн дайсаниие гурбан талаһаань атаковалба. Немецүүд хашагдаһан байгаа. Үсэд шанга байлдаанай эсэстэ манай сэрэгүүд түс талмайе эзэлбэ. Манай ондоо частьнууд трамвайна парка эзэлээ. Үдэрэй туршада дайсанай 10.000 солдат ба офицернүүд үгы хэгдэбэ. 6 танк болон бусад трофейнүүд немецүүдһээ буляан абтаа. 300 гаран немецүүд плендэ абтанхай.

◆ Улаантугта Балтийска флодой кораблинууд Балтийска далай дээрэ хамталаа 14.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй 2 немецкэ транспорт ба дайсанай нэгэ сторожевой корабль шэнгээбэ.

◆ Шнайдемюль городто дайсанай хүреэлэгдэһэн бүлэглэлгые усадхахатаа манай сэрэгүүд 5.000 гаран дайсанай солдат болон офицернүүдые плендэ абаа гэжэ урда мэдээсэгдэһэн байгаа. Энээнһээ гадна, Шнайдемюльһаа хойтуур ой модон соогуур манай сэрэгүүд немецүүдэй хоёр бүлэглэлые усадхажа, олон тоото хүнүүдые плендэ абаба. Плендэ абтаһан полковник Генрих Ремлингер гэгшэ иигэжэ хөөрэнэ: «Немецкэ армиин «Висла» гэжэ бүлэгые командалагша Гиммлерэй штабта январиин 27-до Дойч-Кроне гэдэг городто ерэһэн байнаб. Гиммлер хадаа та Шнайдемюлэй комендант болгон томилогдоот гэжэ соносхоод «Танда хязаа заха хизааргүй эрхэ үгтэһэн ба та болбол ямаршье сэнгээн түс хэрэмые барижа шадахёһотойт» гэжэ нэмэжэ хэлээ һэн. Нэгэ хэды үдэрнүүд соо болоһон байлдаанууд та бидэнэр 4.000 гаран солдат болон офицернүүдээ алуулжа гээгээ һэмди. Город соо мэгдэлэл һандарал ба гуримтүй байдалнууд дүүрэн байһан юм. Олоншор офицернүүд гарнизомнай хосорхо болоо гэжэ хэлсээд, капитуляциин тухай хэлсэтэт бэлоо һэн. Би радиогоор штабтай холбоолжо гарнизоной байдал тон найдалгүй болоо гэжэ мэдээсэбэб. «Танай байдал манда мэдэгдэнхэй» гэжэ бэшээтэй радиограммаар Гиммлер намда харюу үгөө һэн. Ямаршье туһаламжа хүлеэнгүйгөөр би болбол Шнайдемюльһаа хойшоо һэтэлэн гараха бэеэ балаалан шиидхэһэм. Тэд бидэнэр ородуудтай мүргэлдэжэ гайхамшаг ехэ гээлтэнүүдтэ ороһон ба бутарган һан байгаабди. Намайе ба минии штабай начальнигые плендэ абаа».

Плендэ абтаһан полковник Альфред Кунтаун гэгшэ иигэжэ мэдээсэнэ: «Шнайдемюльскэ тогоон халаа олон мянган немецкэ солдатуудай могила болоо. Нэгэ бишыханшье подразделени хүреэлэгдэһээ мултаран гаража шадаагүй. Городһоо мултаран гараһан бүлэгүүд ой модон соогуур оротуудта дахин хүреэлэгдээд, хүби хүбиинүүдээрээ үгы хэгдэһэн байна. Харгынууд дээгүүр немецкэ солдатуудай хэды мянган үхээрнүүдые, хаягдаһан танкнуудые ба самоходно ехэ буунуудые бута сохигдоһон автомашинануудые харааб. Бутаргагдаһан бүлэглэлтээ хамта буу зэбсэгээ хаяжа плендэ ороһон Шнайдемюльскэ гарнизоной олон офицернүүдтэй плендэ би уулзабаб».

Тоосоото-һунгалтын партийна суглаанууд дээрэ

Ажал хүдэлмэреэ нюур сахингүй шүүмжэлхэ

ВКП(б)-гэй Бичурын аймкомой бюрогой тогтоолой үндэһөөр февралиин 10-һаа 25 хүртэр эхин парторганизацинуудай тоосоото-һунгалтын суглаанууд хаа-хаанагүй үнгэргэгдэжэ байна.

Партийна суглаанууд бэлэдхэл һайтайгаар, идейно-политическэ үндэр хэмжээдэ үнгэрнэ. Коммунистнуудай эдибхи хэзээ-хэзээнэйхиһээ ехэ байһань харагдана. Һаяхан, Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин тоосоото һунгалтын суглаан болобо. Эндэхи коммунистнууд суглаандаа баранһаа хабаадалсажа, дутуу дундануудаа нюур сахингүй элирүүлхэ зуураа саашадаа хэхэ бүтээхэ хүдэлмэреэ хараалһан тодорхой дурадхалнуудые оруулбад.

—1945 ониие ургаса ехэтэй жэл болгоё! Гектар бүхэнһээ 12 центнер таряа ургуулха, малай үбэлжэлгые нэтэшье толгой хоролтогүйгөөр жэшээтэ һайнаар үнгэртэе—гэжэ коммунист нүхэр Ульзутуев хэлэбэ. Яшагүй зүб! —гэжэ тэнюу һүүгшад нэтэл дуугаар зүбшөөрэбэд. Колхоз доторойнгоо аргаболомжонуудые һайса боломжоложо, ехэ ургасын үндэһэ һуури табижа байһан ба малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байһан колхозуудай коммунистнууд өөһэдынгөө суглаанууд дээрэ тодорхой уялгануудые абана.

Партийна организацинуудай хүдэлмэридэ байһан дутуу дундануудые нюур сахилтагүй тобойсо элирүүлэгдэнэ. Ново-Сретенскэ сельсоведэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой коммунистнууд парторг нүхэр Мироновагай элидхэлые соносоод, хүдэлмэриинь хангалтатай дээрэ тбоолобо. Гадна, энэ суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнууд Бага-Куналейн машинно-тракторна станциин хүдэлмэри болон хүтэлбэриие эрид шүүмжэлбэ. Энэ МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой территори дээрэ трактор болон бусад машина зэмсэгүүдэй заһабари хэжэ байһан тракторна отрядта ремонтно кампаниин эхилһэнһээ хойшо нэгэшье ерээгүй. Тэдэнэрэй хүтэлбэринь имаггал кабинетнэ «хүтэлбэреэр» хизаарлаад байһань элирбэ. Баһа шухала хэрэгтэй запас частяар хаһа болзор соонь хангахын огоню колхоз туһална бээ гэжэ бусадай тэдхэмжэдэ найдалаг урдапайнгаа заншалые үргэлжэлһэн хэбээрээ байна.

Бичурын МТС-тэ болоһон отчетно-һунгалтын суглаан болбол партийна организациин хүдэлмэридэ байһан хэдэн ехэнүүд дутуу дундануудые элирүүлээ. Парторг нүхэр Харьков гэгшэ тоосоото элидхэлдээ дутуу дундануудаа тойрон гаража, үгэ хэлэ гаргахагүйгөөр хэһэн байна. Нүхэр Харьковойхёор болоогүй. Коммунистнууд большевистскэ шүүмжэлэлые эрид хурсаар гаргажа, партийна хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха ябадалые хараалһан тодорхой тогтоол абаа.

Ц. НИМАЕВ, (манай собкорр).

Түүхэтэ приказай харюуда

Паровоз вагон заһабаридаг заводой кузнечнэ цехын коллективэйхид республикынгаа алдарта 25 жэлэй ойн ба Хүдэлмэришэн Таряашанай Улаан Армиин үдэрэй угтамжада вахтда жагсажа, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа гарабад.

Түс цех 6 һарын туршада заводой соогоо түрүү зэргэдэ ябана. Цехын түрүүшүүл стахановецууд түмэршэ дархашуул бага бэшэ амжалтануудые туйланад. Түмэршэ дархан нүхэр Конобеев, урдань муу хүдэлмэришэндэ тоологдожо ябаһан нүхэр Першуковагэгшые хажуудаа балгашан болгожо абаад, мүнөө үдэр бүри ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, даалгабарита нормоёо саг үргэлжэ үлүүлнэ.

Нүхэр Конобеев болбол эхэнэр хүдэлмэришэн Першуковае хүмүүжүүлһэн ба тэрэнь мүнөө цех соогоо эрхимүүдэй нэгэндэ тоологдожо «цехын эрхим балгашан» гэһэн алдарта нэрээзэргэдэ хүртэбэ. Эдэнэр январь һарынгаа түсэб эрхим һайн шанартайгаар 241 процент дүүргээ. Мүн нүхэр Конобеевэй халаанда хүдэлмэрилдэг дархан нүхэр Баранов гэгшэ баһал нүхэдһөөн гээгдэнгүйгөр хүдэлмэрилжэ, 6 һарын туршада цех соогоо түрүүшүүлэй нэгэндэ тоологдожо, даалгабарита нормоёо 200 процентһээ доошо дүүргэнэгүй.

Дархашуул нүхэд Сенников ба Дорофеев гэгшэд өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөөе эрхилжэ даалгабарита нормонуудаа 276—285 процент дүүргэнэд. Эдэ хоёр дархашуул эрхим һайн ажалайнгаа түлөө шагналда хүртөбэд.

Түрүү цехын эрхим дархашуул Верховно Главнокомандалагша нүхэр Сталинай февралиин 23-най приказтай танилсажа, ажалайнгаа эршые улам шангадхажа, республикынгаа алдарта ойе ажалай амжалтануудаар угтахаар зорижонхой.

А. АФАНАСЬЕВ.

...ПС ба ССР Союзай Наркомземэй дамжуулгын Улаан туг Хэжэнгын МТС-тэ үгтэбэ

һарын дүнгэй ёһоор, МТС-эй коллективто нь нүхэр Игнатьев, механигынь нүхэр парторганизациинь нүхэр Бухарин, рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ануфриев) ВЦСПС ба СССР-эй Наркомземэй дамжуулгын Улаан туг үгтэбэ. Энээнтэй хамта МТС-эй эрхим хүдэлмэрилэгшэдые шагнахын түлөө 20.000 түхэриг түс МТС-тэ үгтэбэ.

Һайн үдэрэй урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, Хэжэнгын МТС-эй коллектив тракторнуудай заһабарилгые январиин 20-до дүүргэбэ. Хүдөө ажалай бусад прицепной машинанууд дүүрэн заһабарилагдаба.

Манай газетын сигналаар хэмжээ абтаба

„Гар уритайхан Галина бэлэдхэлшын тухай гү, али горхо үзөө үй аад, гуталаа бү тайла“

Манай газетын хуудаһанда 1944 оной декабриин 10-да толилогдоһон «Гар уритайхан Галина бэлэдхэлшын тухай гү, али «горхо үзөөгүй аад, гуталаа бү тайла» гэһэн статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд тодорбо, нүхэр Шамбуевагай хэрэг мүрдэлгэдэ үгтэбэ гэжэ Ярууна аймагай Унэдпаркомзаг мэдээсэбэ

Бурят Монголые сулеэлһэнһээ хойшо 25 жэлэй ойдо

Түсэбһөө гадуур продукци гаргана

Тарбагатайн аймагай промкомбинадай коллективэйхид республикын правительствын ба ВКП(б)-гэй областной комитедэй хандалга бэшэгэй харюу абаһан социалистическэ уялгаа үнэн хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна.

Цех ба бригада бүхэндэ социалистическэ мүрысөөнэй дэлгэн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ, түрүү цехын коллективэйхид түсэбһөө гадуур продукци элбэг дэлбэгээр гаргана.

Гутал оёдог ба заһабаридаг цехын коллективэйхид (даагшань нүхэр Власов) январь һарын туршада 4.300 түхэригэй продукци гаргаха түсэбтэй байһан аад, мүнөө 10.418 түхэригтэ гаргажа, түсэбөө 242 процент дүүргээ. Цехын эрхим хүдэлмэришэд нүхэд С. Думнова болон Г. Чебунина гэгшэд даалгабариа нормоёо 200 процент хүртэр дүүргэнэд.

Хүдэлмэришэд нүхэд С. Щербакова, В. Матвеевская, В. Федотова ба бусад нормонуудаа 100—150 процент эрхим һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Февраль һара соо үшөө эршэмтэйгээр ажаллахабди гэжэ уялгануудые абанхай.

Нүхэр Дудниковагэгшын даадаг цех январь һарын туршада 4.670 түхэригтэ продукци гаргажа мүн лэ һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Арһа элдүүридэг цех муу бэшээр ажалаа ябуулна. Хомут тоног оёдог нүхэд М. Думнов ба М. Калашников гэгшэд 44 хомут ба 20 хазаар гэхэ мэтые оёжо, январь һарынгаа түсэб 300 процент дүүргэбэд.

Е. МАРФИТИНА.

Залуушуулай мүрысөөн

Ефим Реуцкиин автоматчигуудай залуушуулай бригада (ПВЗ-гэй паровоз хабсаргалгын цех) абаһан социалистическэ уялгануудаа дүүргэжэ бүхы городой мүрысөөндэ түрүүшын һуури эзэлбэ. Харгы замай Арадай Комиссарай табиһан нормын ёһоор 8 хүнэй дүүргэхэ хүдэлмэри хоёр хүнһөө бүридэһэн бригада хэжэ дүүргэбэ. ФД сериин хүсэтэ паровозой автотормозуудай заһабариин шэнэ технологиие шудалжа, тэрэ бригада январь һарынгаа үйлэдбэриин программые 527 процент дүүргэбэ.

Мүн городой сооки мүрысөөнэй хоёрдохи һуурине нүхэр Смирнов начальнигтай бригада эзэлбэ. Егор Агарковой методые хэрэглэжэ, тус бригада, нүхэр Шестаковагай бригадатай хамтарба. Энэ бригада гурбан хүнүүдээр үсөөрбэшье үйлэдбэриингээ январь һарын программые 254 процент дүүргэжэ, ажалайнгаа үйлэдбэриин бүтээсые декабрь һарынхиһаа 38 процент нэмээбэ.

Мүн тэрэшэлэн городой ба заводой мүрысөөнүүдэй хоёрдохи һууриие конденсационно заһабариин цехын волочильщигууд эзэлбэ. Энэ бригада бага наһатай хүүгэдһээ хамтарһаншье һаа, городой алдарта бригадир Александр Карнауховай бригадатай мүрысэжэ үйлэдбэриингээ январь һарын программые 507 процент дүүргэбэ.

Завод доторхи гурбадахи һууриие нүхэдүүд Яковлев Глебов ба Жихарева гэгшэдэй бригаданууд хубааба.

Зарим бригадануудай үйлэдбэри ажалдаа эрид хубилалта гаргажа, абаһан уялгануудаа гүйсэд дүүргэнээр дүүргэжэ шадабашье һаа, һарынгаа программые дүүргэжэ шададаггүй бригаданууд бии байна. Вагонно-пассажирска 8 бригаданууд ба булад кайлуулдаг цехын 6 бригаданууд һарынгаа үйлэдбэриин нормые дүүргэдэггүй. Цехүүдэй зарим начальнигууд, мастернууд ба комсоргууд залуушуулай бригаднуудай ударидалга тухай үнэнтэ сэхээр һаналаа табижа тэдэнэрые зэбсэг ба хэрэгсэлээрынь дүүрэн хангадаггүй байна.

Һаяхан Крымдэ болоһон Конференциин түүхэтэ тогтоолнууд болбол мүрысэн байгаа залуушуулай бригадануудай дунда үйлэдбэриин үндэр бүтээсые дахаад гаргаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иволгын аймагай «Мартын 8» колхозой МТФ-э даагша нүхэр Батурин Н. Б.
А. Поповой фото.

Шэнэ уялганууды абана

Иволгын аймагай тоһоной заводой коллективэйхид Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армиин Үдэрые ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, угтаба. Социалистическэ мүрысөөндэ оролсохоёо түсэбөө 110 процент дүүргэхэбди гэһэн уялгатай байһан, аад, январь һарынгаа түсэб 123,7 процент дүүргэбэ.

Мүнөө тус заводой хүдэлмэришэн ба албахагшад Верховно Главнокомандалагша нүхэр Сталинай хэлэһэн февралиин 23-ай приказтай танилсажа, ажалаа улам һайжаруулжа, илалтын туг Берлин дээрэ мандуулха үдэрые ойртуулхын түлөө тэмсэжэ байнад.

Мүн тэрэшэлэн республикынгаа алдарта 25 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсоһон мастер нүхэр К. Муртонов ба хүдэлмэришэн С. Шункова гэгшэд шалгаржа ябанад. Тус заводой коллективэйхид нүхэр Сталинай приказай харюуда шэнэ уялгануудые абабад.

Н. ЩЕБЕНКОВА.

Хоёр колхозой хүдэлмэри

ТУРУНТАЕВО. (Манай информаторһаа). Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентүүдһээ сулеэлһэнһээ хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо Буденныйн нэрэмжэтэ колхозой члецүүд Молотовой нэрэмжэтэ колхозые социалистическэ мүрысөөндэ уриһан юм. Тиихэдээ Буденныйн нэрэмжэтэ артелиин члецүүд хабарай таригада бэлэдхэлэй хүдэлмэри ойн үдэр хүртэр эрхим шанартайгаар дүүргэхэ, тул абалга болон малай үбэлжэлгэ хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ хэмжээнүүдые хараалһан социалистическэ уялганууды абаа һэн.

Тэрэнһээ хойшо Буденныйн нэрэмжэтэ колхозой члецүүд Молотовой нэрэмжэтэ колхозые мүрысөөндэ илахын түлөө хормойгоо шуужа оролсоһон байна. Хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга болон агротехническэ хэмжээ-уялгануудые энэ артелиин члецүүд эршэмтэйгээр ябуулна.

Түмэршэ дархашуулынь 32 плуг, 3 сеялка эрхим шанартайгаар заһабарилаад бусад машина зэмсэгүүдээ бэлэдхэжэ байна. Поли дээрэ наг шэбхэ зөөхэ, саһа тогтоохо түсэбүүдээ болзорһоо урид үлүүлэн дүүргөө. Тэрэшэлэн үнэһэ, шүбүүнэй аргал суглуулха түсэбүүдэ дүүргэһэн байна. Бии байгаа хомут тоногуудынь бүтэн һайнаар заһабарилагданхай. Тарилгын хүдэлмэридэ ябаха мори унаануудаа түргэн илгаад һайнаар харууһалжа байнхай.

Мүн тус колхозой малажалай фермэнүүд ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ илахые эрмэлзэн тул абалга болон үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхын түлөө унаһан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилнэд.

Тиигэжэ Буденныйн нэрэмжэтэ артелиинхид Молотовой нэрэмжэтэ колхозой члецүүдые мүрысөөндэ илажа ябана.

Эдэ хоёр колхозууд Бурят-Монголые сулеэлһэнһээ хойшо 25 жэлэй ойн гүйсэһэн мартын 2-ой үдэр хоорондоо баталһан ко-говороо шалгаха байна. Тиимэ тулаа мүрысөөнэй түрүүшын һаранууудай дүнгөөр булигдажа ябаһан Молотовой нэрэмжэтэ колхозой члецүүд алдарта ойн үдэр хүртэр гээгдэлээ усадхажа мүрысэн колхозоо илахын түлөө һаанай ажал хүдэлмэрээ шангадхаба.

Ф. ВОРОНЦОВ.

Хилын саана

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, февралиин 26. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь хадаа: союзнигуудай сэрэгүүд Рер мүрэниие гаталан гараад, дайсанай эсэргүүсэлтые даража амжалтатайгаар дабшаһаар. Линнихһаа (Германи) хойгуур ба зүүн хойгуур союзнигууд Доверен, Левених ба Ральсхофениие эзэлбэ. Юлихһаа зүүгээр союзнигуудай сэрэгүүд Гамбахын ойе дайсанһаа сэбэрлээд, Штейн штрассые (Рейнскэ область) эзэлбэ. Дюренэй оршондо союзнигууд Эллен, Мерцених, Штокгейм ба Крайцау гэдэг городуудые эзэлбэ.

Виандениһаа зүүн хойгуур ба зүүгээр союзнигууд Рейнскэ ластьдо Шейерн, Оберраден, ... шейд ба Меттендорфые эз... Эхдернахһаа 7 миль хой... союзнигудай сэрэгүүд Прюм рэниие гаталан гараад, хоёр ... зүүн хойшоо дабшаба. Ветт... город эзэлэгдэнхэй.

Саарбургын оршондо сою... гууд хүүргын урда тээхи ... жүүлгые хүндэлөөшэнь 4 ... хүртэр, уташань 2 метр ху... үргэдхэбэ. Союзнигуудай ... гууд февралиин 23-да 3... хүниие плендэ абаһан байна.

Союзнигуудай авиаци дайс... алдэб объектнуудые атакова... ба мүн тэрэшэлэн Берлиндэ ... толгэ хэһэн байна.

Номгон далай дээрэхи дайн

ЛОНДОН, февралиин 26. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор, союзнигуудай номгон далайн баруун урда хубидахи зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованиин штабай мэдээсэлһэнь хадаа Лусон (Филиппины) американска сэрэгүүд Манилаһаа зүүн хойноо 10 мильдэ Сан-Исидоро ба Моталбан гэдэг городуудые эзэлбэ.

Истребительнүүдээр үдэшэгдэһэн американска бомбардировщигууд Фанран гэдэг гавань(Французска Индо-Китай) японско суднануудые атаковалба.

ВАШИНГТОН, февралиин 26. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй министерствын мэдээсэлһэнь хадаа: американска тон ... «нинидэдэг хэрэм» гэжэ бомба... ровщигууд февралиин 24-до ... гапуртда добтолго хэхэдээ ... амжалтанууды туйлаба. Япо... истребительнүүд шанга эсэ... сэлтэ үзүүлбэгүй. Америк... авиаци гээлтэдэ оробогүй.

ТОКИО, февралиин 26. (Т... Домей Цусин агентствын ... жуулһан хадаа америка... оперативна эскадрын авиа... нууд дээрэ базатай 600 ... самолёдууд февралиин 25-а... лээгүүр Кантогой районда ... ни) добтолго хэбэ. Энэ... гална, үдэрэй тэн багта «В-... гэжэ американска самол... Токиое бомбодобо.

Египетскэ премьер-министрэй алагдаһан туша...

ЛОНДОН, февралиин 25. (ТАСС). Рейтер агентствын Каирһаа мэдээсэлһэнь хадаа египетскэ премьер-министр А... Махер-пашин гэгшые алагша... товалагдаба гэнэ.

Румынидахи событи тушаа

БУХАРЕСТ, февралиин 26. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээнэй ёһоор, Дворец ба Дотоодо хэрэгүүдэй министерство шадархи Бухарестын район февралиин 25-ай һүни жандармнуудаар бүһэлэгдэһэн байгаа.

Провинцида болоһон томо-пуун демонстрацинуудта хабаалсаагшад Радескуе заатагүй оставкала гаргахые ба национальна демократическа фронтын правительство бии болгохые эрибэд гэжэ «Скынтейя», «Румыния» ба «Либертатя» гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Тимишоара городто болоһон демонстрацида 30.000 хүн хабаадалсаба. Сигишоара 3.500 хүнүүд Радескугэй ба фашистнуудай туһамаршадые арестовалхые эриннэ 35.000 хүнэй хабаадалсалтатайгаар Брашоведа национальна демократическа фронтын митинг болобо. Бүлэг легионернүүд «Авантул» гэжэ царанистска газетын редакциһаа демонстрантнуудые буудажа, Стоян гэдэг хүдэлмэрилэгшые алаба. Редакциин байшан соо гитлеровскэ тэмдэгтэй гранатанууд, пистоледууд, гитлеро... ба легионерскэ пропаганди... материал олдобо.

Февралиин 24-дэ Край... 30.000 хүнэй хабаадалгата... митинг болобо. Тус митинг... баадалсагшад Радескуе гар... национальна демократ... фронтын правительство т... геод, арадай һүнтаһан пр... Челагые тушаалда оруулха... эрилтэ хэбэ. Тэдэнэр болб... тингһэ һуулээр префе... ошожо, тэрэшэниие хүрөөлэ... фектые һэргээн бодхоохые ... Тэдэнэрэй префектурын ... хэсэ забдаһадань винтов... ба пулемёдуудаар нолиин ... рые буудажа нэгэ хүдэлмэ... хүндөөр шархатуулба. Пре... рын байшан соо нэбтэрэн ... хүдэлмэришэдые префек... сотрудникууд болохо фашис... буудаба. Газетын мэдээс... ёһоор мүнөө үедэ «преф... хадаа арадай гарта байна».

Харюусалгата реда...
орлогшо **Д. ДУБСА...**

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23. АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23, отделов партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-62 (2 зв.).

Н—00300. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500